

OCHRONA WZORÓW UŻYTKOWYCH w Polsce

URZĄD PATENTOWY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

100
lat

WSTĘP

Rozwój zdolności do kreowania nowych rozwiązań i produktów wymaga skutecznej ochrony praw do wartości niematerialnych, w tym takich jak wzory użytkowe, które cechują się także użytecznością, poprawą czy usprawnieniem istniejących już rozwiązań. Korzystając z systemu ochrony własności przemysłowej, twórcy chronionych rozwiązań oraz przedsiębiorcy zyskują bezpieczeństwo prawne niezbędne dla skutecznej komercjalizacji innowacji technicznych. Ochrona wzorów użytkowych przyczynia się do wzrostu konkurencyjności oraz lepszego wykorzystania potencjału podmiotów rynkowych. Tworzenie rozwiązań technicznych obejmujące zarówno wynalazki, jak i wzory użytkowe ma więc podstawowe znaczenie dla rozwoju wszystkich dziedzin techniki i gospodarki oraz stymuluje działalność naukowo-badawczą.

Właściwa ochrona wzorów użytkowych ma znaczenie dla uzyskania przewagi rynkowej, silniejszej pozycji na rynku, sukcesu komercyjnego, renomy przedsiębiorstwa, a także jego wartości rynkowej. Istotne znaczenie dla przedsiębiorstw ma posiadanie prawa wyłącznego, w tym w postaci prawa ochronnego na wzór użytkowy. Mając taką ochronę przedsiębiorca zyskuje, oprócz silniejszej pozycji na rynku i przewagi nad konkurencją, także wyższe dochody lub zwrot nakładów inwestycyjnych czy dochód z udzielonej innym podmiotom licencji (opłata licencyjna) lub przeniesienia praw.

Prawo ochronne na wzór użytkowy daje uprawnionemu wyłączone prawo do zarobkowego lub zawodowego korzystania z chronionego rozwiązania, dzięki czemu można zakazać podmiotom trzecim bezprawnego wykorzystania wzoru użytkowego. Prawo ochronne jest niezbędne do podjęcia działań przeciwko podmiotom naruszającym prawo wyłączne. Roszczenia z tytułu naruszenia prawa wyłącznego są dochodzone na drodze cywilnoprawnej, a właściwymi do rozpatrywania spraw o naruszenie są w Polsce sądy powszechne.

Posiadanie prawa ochronnego na wzór użytkowy przesądza o pozytywnym wizerunku przedsiębiorstwa i jest postrzegane jako wyraz wysokiego poziomu doświadczenia, specjalizacji i zdolności technologicznej. Taki potencjał jest także pomocny przy pozyskiwaniu funduszy, wyszukiwaniu partnerów biznesowych czy inwestorów.

Dla osiągnięcia sukcesu gospodarczego przejawiającego się m.in. w komercyjnym wykorzystaniu nowych produktów i technologii niezwykle istotne jest zapewnienie ochrony swojej własności intelektualnej, w szczególności własności przemysłowej.

Dla ochrony wzoru użytkowego na terytorium naszego kraju konieczne jest dokonanie jego zgłoszenia w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzyskanie prawa ochronnego, co wymaga zachowania szczególnej formy przygotowania dokumentacji zgłoszeniowej oraz spełnienia sformalizowanej i zestandaryzowanej procedury badania mającego na celu udzielenie ochrony na zgłoszony wzór. Informacje zawarte w broszurze przybliżają procedurę zgłaszania oraz warunki udzielenia prawa ochronnego na wzór użytkowy – na poziomie krajowym – przez Urząd Patentowy RP.

CO JEST WZOREM UŻYTKOWYM?

Wzorem użytkowym jest nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy i zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Użyteczność takiego rozwiązania wyraża się możliwością osiągnięcia celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu lub korzystaniu z wyrobu o cechach wzoru użytkowego.

W celu spełnienia wymogu nowości wzór użytkowy nie może stanowić części stanu techniki, przez który rozumie się wszystko co przed datą pierwszeństwa* zostało udostępnione do wiadomości publicznej.

Przykładami wzorów użytkowych są: łącznik ramy łóżka, tacka wielofunkcyjna, zawór ceramiczny, ekran dźwiękochronny, parawan przenośny, osłona okienna.

* *Data dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym RP lub data pierwszego prawidłowego zgłoszenia dokonanego za granicą lub data wystawienia wzoru użytkowego na wystawie międzynarodowej oficjalnej lub oficjalnie uznanej albo wystawie w Polsce, wskazanej przez Prezesa Urzędu Patentowego.*

PRZYKŁADY WZORÓW UŻYTKOWYCH:

KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z UZYSKANIA PRAWA OCHRONNEGO NA WZÓR UŻYTKOWY

Składnik majątku

Prawo ochronne na wzór użytkowy realnie podnosi wartość przedsiębiorstwa. Może być przedmiotem obrotu umożliwiając, np. jego zbycie, ustanowienie zastawu, udzielenie licencji. Prawo ochronne ma zdolność aportową, czyli może być wniesione do spółki jako wkład.

Prestiż

Wiele firm umieszcza na swoich produktach informację o liczbie posiadanych praw ochronnych na wzory użytkowe, które zostały wykorzystane przy produkcji danego produktu. Partnerzy handlowi, inwestorzy, akcjonariusze i klienci mogą postrzegać taką informację jako wyraz wysokiego poziomu doświadczenia, specjalizacji i zdolności technologicznej przedsiębiorstwa.

Fundusze unijne

Uzyskanie prawa ochronnego na wzór użytkowy daje możliwość ubiegania o dofinansowanie inwestycji związanych z pierwszym wdrożeniem do produkcji. Dokonanie zgłoszenia wzoru użytkowego daje możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe na pokrycie kosztów m.in.: zgłoszenia wzoru użytkowego za granicę, analiz ekonomicznych i strategii komercjalizacji wzoru użytkowego.

Silna pozycja na rynku

Prawo ochronne na wzór użytkowy uprawnia do wyłącznego korzystania ze wzoru użytkowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Daje to silniejszą pozycję na rynku i przewagę nad konkurencją, a świadectwo ochronne stanowi również środek dowodowy w przypadku naruszenia prawa ochronnego na wzór użytkowy.

! Zanim zgłosisz sprawdź czy Twoje rozwiązanie jest wzorem użytkowym.

Za wzory użytkowe nie uważa się w szczególności:

- 1) wytworów o charakterze jedynie estetycznym;
- 2) planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier;
- 3) wytworów, których:
 - a) możliwość wykorzystania nie może zostać wykazana, lub
 - b) wykorzystanie nie przyniesie rezultatu spodziewanego przez zgłaszającego – w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki;
- 4) programów do maszyn cyfrowych;
- 5) przedstawienia informacji.

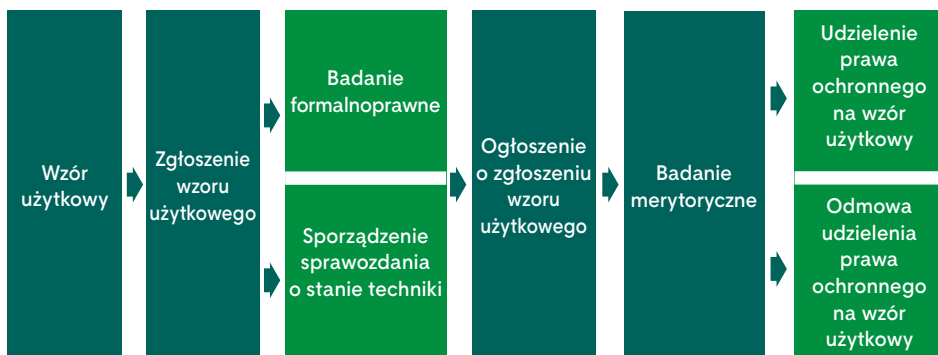
Pamiętaj! Praw ochronnych nie udziela się na wzory użytkowe, których wykorzystywanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami.

Zastanów się czy Twoje rozwiązanie jest wzorem użytkowym czy wzorem przemysłowym?

Wzorem przemysłowym jest nowa i posiadająca indywidualny charakter postać wytworu lub jego części, nadana mu w szczególności przez cechy linii, konturów, kształtów, kolorystykę, fakturę lub materiał wytworu oraz przez jego ornamentację.

Kluczową cechą charakteryzującą wzór przemysłowy jest **postać wytworu**. Zatem, jako wzór przemysłowy można chronić wygląd zewnętrzny wytworu, a nie jego cechy techniczne czy użytkowe.

ZGŁASZANIE WZORU UŻYTKOWEGO

ZGŁASZANIE WZORU UŻYTKOWEGO

**– KOMU MOŻE PRZYSŁUGIWAĆ PRAWO OCHRONNE NA WZÓR UŻYTKOWY?
JAKIE POWINNY BYĆ ELEMENTY DOKUMENTACJI ZGŁOSZENIOWEJ?**

Prawo do uzyskania prawa ochronnego na wzór użytkowy przysługuje twórcy wzoru użytkowego, na warunkach określonych w ustawie Prawo własności przemysłowej (art. 11 ustawy) lub, jeżeli wzór użytkowy powstał w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków wynikających ze stosunku pracy albo innej umowy cywilnoprawnej, prawo do uzyskania prawa ochronnego na wzór użytkowy przysługuje pracodawcy bądź zamawiającemu, chyba że strony uzgodniły inaczej. Zgłaszającym może być osoba fizyczna lub osoba prawna.

! Przed zgłoszeniem sprawdź czy Twój wzór użytkowy jest nowy.

Przed dokonaniem zgłoszenia swojego wzoru użytkowego warto sprawdzić czy podobne lub identyczne rozwiązanie nie jest już chronione. W tym celu należy zapoznać się ze stanem techniki. Zgłoszenia wzorów użytkowych publikowane są w formie periodycznych biuletynów. Dostępne są one także formie elektronicznej, co sprawia, że przegląd stanu techniki jest ułatwiony. Baza danych Urzędu Patentowego RP udostępniona jest on-line na witrynie internetowej Urzędu pod adresem: www.uprp.pl.

Ważnym narzędziem do prowadzenia poszukiwań w stanie techniki jest serwis Espacenet, umożliwiający dostęp do dokumentów patentowych z całego świata. Dodatkowo

Urząd Patentów i Znaków Towarowych Stanów Zjednoczonych (USPTO) udostępnił bazę aktualnych i historycznych zgłoszeń patentowych poprzez wyszukiwarkę internetową Google na stronie: www.google.com/patents.

Godne polecenia są także bazy danych udostępniane przez:

Niemiecki Urząd Patentowy – baza DepatisNet, zawierająca niemieckie dokumenty patentowe oraz obszerne zbiory międzynarodowe (<https://depatisnet.dpma.de>).

Państwowy Urząd Własności Intelktualnej Chińskiej Republiki Ludowej (SIPO) – baza patentowa z opisami chińskimi (<http://english.sipo.gov.cn/index.html>).

Japoński Urząd Patentowy – baza zawierająca pełne teksty japońskich patentów i wzorów użytkowych, opublikowanych po 1985 r. (<https://j-platpat.inpit.go.jp/web.all/top/BTmTopEnglishPage>).

Listę urzędów, które nieodpłatnie udostępniają swoje bazy patentów, można znaleźć na stronie internetowej: www.wipo.int/ipdl//en/resources/links.jsp.

! Pamiętaj! Nie ujawniaj swojego wzoru użytkowego przed zgłoszeniem do Urzędu Patentowego!

Zgłoszenia przed Urzędem Patentowym RP dokonujemy:

! Pamiętaj! Oryginał zgłoszenia przesłanego faksem musi wpłynąć do Urzędu Patentowego RP w terminie 30 dni od jego nadania faksem.

Zgłoszenie wzoru użytkowego w celu uzyskania prawa ochronnego powinno obejmować:

<p>Podanie zawierające, co najmniej oznaczenie zgłaszającego, określenie przedmiotu zgłoszenia oraz wnioski o udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy</p>	<p>✓ Formularz zgłoszeniowy można pobrać w Centrum Informacji o Ochronie Własności Przemysłowej lub ze strony internetowej Urzędu www.uprp.gov.pl.</p>
<p>Opis wzoru użytkowego</p>	<p>✓ Opis wzoru użytkowego powinien ujawniać jego istotę, przedstawiać rozwiązanie na tyle jasno i wyczerpująco, aby znawca mógł je urzeczywistnić. W szczególności opis powinien zawierać tytuł odpowiadający przedmiotowi wzoru użytkowego, określać dziedzinę techniki, której rozwiązanie dotyczy, a także znany zgłaszającemu stan techniki oraz przedstawiać w sposób szczegółowy przedmiot rozwiązania, z objaśnieniem figur rysunków i przykładem lub przykładami realizacji bądź stosowania wzoru użytkowego.</p>
<p>Zastrzeżenie lub zastrzeżenia ochronne</p>	<p>✓ Zastrzeżenia powinny jednoznacznie określać przedmiot żądanej ochrony przez podanie jego cech technicznych w formie jasnej i zwięzłej. Powinny być w całości poparte opisem, przy czym powinny podawać takie cechy techniczne rozwiązania, które zostały przedstawione w opisie wzoru użytkowego. Zgłoszenie wzoru użytkowego może zawierać tylko jedno zastrzeżenie niezależne.</p>
<p>Rysunki</p>	<p>✓ Rysunek musi w pełni ilustrować przedmiot wzoru użytkowego. Cechy konstrukcyjne powinny być uwidocznione na rysunku. Rysunki nie powinny zawierać tekstu.</p>
<p>Skrót opisu</p>	<p>✓ Skróty opisu powinny zawierać zwięzłą i jasną informację określającą przedmiot i charakterystyczne cechy techniczne rozwiązania. Nie powinien przekraczać 1/3 strony A4.</p>

Dodatkowa dokumentacja w zgłoszeniu wzoru użytkowego:

- Dowód potwierdzający zgłoszenie wzoru użytkowego we wskazanym państwie bądź dowód wystawienia wzoru użytkowego na określonej wystawie międzynarodowej oficjalnej lub oficjalnie uznanej, w rozumieniu Konwencji o wystawach międzynarodowych z dnia 22 listopada 1928 r. lub wystawie w Rzeczypospolitej Polskiej, wskazanej przez Prezesa Urzędu Patentowego w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” (dowód pierwszeństwa) – w przypadku, gdy zgłaszający ubiega się o przyznanie mu uprzedniego pierwszeństwa.

Lista wystaw międzynarodowych oficjalnych i oficjalnie uznanych opublikowana jest na stronie Międzynarodowego Biura Wystaw – www.bie-paris.org.

- Oświadczenie zgłaszającego o podstawie do korzystania z uprzedniego pierwszeństwa, jeżeli dowód pierwszeństwa nie opiewa na zgłaszającego.
- Oświadczenie zgłaszającego o podstawie prawa do uzyskania prawa ochronnego na wzór użytkowy – w przypadku, gdy zgłaszający nie jest twórcą wzoru użytkowego.
- Pełnomocnictwo, jeżeli zgłaszający działa za pośrednictwem pełnomocnika.

Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony wzorów użytkowych może być rzecznik patentowy lub osoba świadcząca usługi transgraniczne rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych. Jedynie w przypadku osób fizycznych pełnomocnikiem może być także współuprawniony, rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

OPŁATA ZA ZGŁOSZENIE

Warunkiem wszczęcia przez Urząd Patentowy RP postępowania mającego na celu udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy jest uiszczenie opłaty za zgłoszenie.

Za zgłoszenie wzoru użytkowego	550,00 zł
Za zgłoszenie w postaci elektronicznej wzoru użytkowego	500,00 zł
Za każdą stronę ponad 20 stron opisu, zastrzeżeń i rysunków	25,00 zł

Opłata nie podlega zwrotowi bez względu na wynik postępowania w sprawie.

Uwaga! Jeżeli otrzymasz wezwanie lub fakturę do zapłaty, sprawdź uważnie i upewnij się, czy wezwanie do zapłaty pochodzi z Urzędu Patentowego RP.

● Pamiętaj, że Urząd Patentowy RP nie wystawia faktur i nie korzysta z usług podmiotów trzecich przy pobieraniu opłat urzędowych.

Dodatkowe opłaty w postępowaniu zgłoszeniowym:

Od oświadczenia o korzystaniu z pierwszeństwa – za każde pierwszeństwo	100,00 zł
Od wniosku o dokonanie ogłoszenia w terminie wcześniejszym	60,00 zł
Za sporządzenie dowodu dokonania zgłoszenia wzoru użytkowego (dowód pierwszeństwa): – do 20 stron – powyżej 20 stron	60,00 zł 125,00 zł
Od wniosku o przekazywanie korespondencji na dodatkowy adres (art. 241 ust. 2) – za każdy dodatkowy adres	300,00 zł

BADANIE FORMALNOPRAWNE

Dokumentacja zgłoszenia powinna spełniać ściśle określone wymagania formalnoprawne. Po uiszczeniu opłaty za zgłoszenie, Urząd Patentowy RP sprawdza, czy zgłoszenie zostało prawidłowo dokonane. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości Urząd wzywa zgłaszającego do uzupełnienia zgłoszenia i usunięcia wskazanych braków lub usterek.

SPRAWOZDANIE O STANIE TECHNIKI

Po uiszczeniu opłaty za zgłoszenie, Urząd Patentowy RP sporządza dla każdego wzoru użytkowego podlegającego ogłoszeniu sprawozdanie o stanie techniki obejmujące wykaz publikacji, które będą brane pod uwagę przy ocenie zgłoszonego wzoru użytkowego. Zawarte w sprawozdaniu informacje umożliwiają zgłaszającemu wstępną ocenę szansy uzyskania prawa ochronnego i celowości podtrzymywania zgłoszenia oraz ponoszenia związanych z tym kosztów.

OGŁOSZENIE O ZGŁOSZENIU

Urząd Patentowy RP, niezwłocznie po upływie osiemnastu miesięcy od daty pierwszeństwa, dokonuje ogłoszenia o zgłoszeniu wzoru użytkowego w Biuletynie Urzędu Patentowego. Od tego momentu inne podmioty będą mogły zapoznać się ze zgłoszeniem oraz złożyć uwagi, wskazując ewentualne powody, dla których wzór użytkowy nie może być chroniony.

Zgłaszający może w okresie do dwunastu miesięcy od daty pierwszeństwa złożyć wniosek o dokonanie ogłoszenia w terminie wcześniejszym. Wniosek podlega opłacie.

BADANIE MERYTORYCZNE

Urząd przeprowadza badanie, którego celem jest ustalenie, czy zgłoszony wzór użytkowy spełnia podmiotowe i przedmiotowe przesłanki udzielenia prawa ochronnego na wzór użytkowy (nowość, użyteczność, trwała postać, wystarczające ujawnienie).

Wzór użytkowy uważa się za nowy, jeżeli nie jest on częścią stanu techniki. Przez stan techniki rozumie się wszystko to, co przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego na wzór użytkowy, zostało udostępnione do wiadomości powszechnej w formie pisemnego lub ustnego opisu, przez stosowanie, wystawienie, wprowadzenie do obrotu lub ujawnienie w inny sposób.

Ponadto, za część stanu techniki uważa się również informacje zawarte w zgłoszeniach wzorów użytkowych korzystających z wcześniejszego pierwszeństwa, nieudostępnione do wiadomości powszechnej, pod warunkiem ich ogłoszenia w Biuletynie Urzędu Patentowego.

Wzór użytkowy uważa się za użyteczny, jeżeli pozwala on na osiągnięcie celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu wytworu lub korzystaniu z wytworów według wzoru użytkowego. Pojęcie użyteczności rozwiązania mieści w sobie jego stosowalność jak i funkcjonalność. Funkcjonalność wzoru użytkowego polega na możliwości zaspokajania określonej potrzeby.

Wzór użytkowy ma trwałą postać, jeżeli jest przedmiotem charakteryzującym się określonym ukształtowaniem przestrzennym. Za wzór użytkowy uważa się taki przedmiot, który może być wydzielony z otoczenia, przy czym po wydzieleniu zachowuje swoją użyteczność. Wzorem użytkowym może być również przedmiot składający się z części składowych, których położenie nie jest stałe, pod warunkiem, że swoboda przemieszczania się tych części względem siebie jest wyraźnie określona funkcją samego rozwiązania i nie jest dowolna.

Wzór użytkowy uważa się za wystarczająco ujawniony gdy zarówno jego istota jak i samo rozwiązanie były jednoznacznie zrozumiałe w stopniu potrzebnym do zrealizowania wzoru użytkowego.

W przypadku, gdy Urząd stwierdzi, że nie zostały spełnione warunki wymagane do uzyskania prawa ochronnego na wzór użytkowy lub wzór użytkowy nie został ujawniony w sposób wystarczający, wydaje decyzję o odmowie udzielenia prawa ochronnego na wzór użytkowy. Przed wydaniem decyzji Urząd wyznaczy zgłaszającemu termin do zajęcia stanowiska co do zebranych dowodów i materiałów mogących świadczyć o istnieniu przeszkód do uzyskania prawa ochronnego.

UDZIELENIE PRAWA OCHRONNEGO NA WZÓR UŻYTKOWY

Urząd Patentowy RP wydaje decyzję o udzieleniu prawa ochronnego na wzór użytkowy, jeżeli zostały spełnione ustawowe warunki do jego uzyskania.

Udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy następuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za pierwszy okres ochrony. Warunkiem utrzymania ochrony jest wnoszenie opłat za kolejne okresy ochronne.

Uwaga! Roszczeń z tytułu naruszenia prawa ochronnego na wzór użytkowy można dochodzić po jego uzyskaniu.

Tabela wysokości opłat za ochronę wzoru użytkowego

za pierwszy okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 1., 2. i 3. rok ochrony	250,00 zł
za 4. i 5. rok ochrony	300,00 zł
za 6., 7. i 8. rok ochrony	900,00 zł
za 9. i 10. rok ochrony	1100,00 zł

Uwaga! Urząd Patentowy RP wzywa do uiszczenia opłaty za pierwszy okres ochrony, opłaty za kolejne okresy ochronne należy uiszczać bez wezwania Urzędu Patentowego RP.

POTWIERDZENIE UZYSKANIA PRAWA OCHRONNEGO NA WZÓR UŻYTKOWY

Przez uzyskanie prawa ochronnego na wzór użytkowy nabywa się prawo wyłącznego korzystania ze wzoru użytkowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Czas trwania prawa ochronnego na wzór użytkowy wynosi 10 lat od daty dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym.

Dokumentem stwierdzającym udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy jest świadectwo ochronne.

Prawo ochronne na wzór użytkowy podlega wpisowi do rejestru wzorów użytkowych oraz ogłoszeniu w „Wiadomościach Urzędu Patentowego” (WUP).

! Po uzyskaniu prawa ochronnego na wzór użytkowy monitoruj rynek oraz nowe zgłoszenia, aby mieć pewność, że nikt nie narusza Twojego prawa.

ROZSZERZENIE OCHRONY

Ubiegający się o uzyskanie prawa ochronnego na wzór użytkowy, może wybrać procedurę w oparciu o którą toczyć się będzie postępowanie.

Procedura krajowa	<p>Zgłaszający dokonuje zgłoszenia w urzędzie patentowym kraju, w którym chce ubiegać się o ochronę swojego wzoru użytkowego. Uzyskana w ten sposób ochrona obowiązuje tylko na terytorium tego kraju. Zgłaszający, chcąc rozszerzyć ochronę swojego wzoru użytkowego może, w oparciu o Konwencję paryską, dokonać zgłoszenia w innych krajach. Ważne! Jeśli zgłaszający zdecyduje się na dokonanie zgłoszenia w innych krajach, musi, w ciągu 12 miesięcy od dnia dokonania pierwotnego zgłoszenia, w każdym z tych krajów, dokonać zgłoszenia opartego na pierwszeństwie wynikającym z pierwotnego zgłoszenia.</p>
Procedura międzynarodowa	<p>Układ o współpracy patentowej (PCT) – układ wielostronny, który ułatwia zgłaszającemu otrzymanie ochrony na wzór użytkowy, gdy chce się ubiegać o taką ochronę w wielu krajach. Zgłaszający wnosi jedno zgłoszenie międzynarodowe, które wywiera skutek w wielu państwach. Zgłoszenia międzynarodowego można dokonać za pośrednictwem Urzędu Patentowego RP. Zgłaszający, dokonując zgłoszenia międzynarodowego PCT, nie wyznacza państw w których chce chronić swój wzór użytkowy. W momencie dokonywania zgłoszenia międzynarodowego automatycznie wyznaczone zostają wszystkie państwa należące do Układu PCT. Procedura PCT składa się z dwóch głównych faz. Rozpoczyna się od wniesienia zgłoszenia międzynarodowego – tzw. faza międzynarodowa, i kończy się (w przypadku pozytywnego wyniku) udzieleniem (krajowego lub regionalnego) prawa ochronnego na wzór użytkowy – faza krajowa lub faza regionalna o ile w danym kraju możliwe jest ubieganie się o ochronę wzoru użytkowego.</p> <p style="text-align: center;">Wyszehradzki Instytut Patentowy</p> <p>Od 1 lipca 2016 r. rozpoczął działalność Wyszehradzki Instytut Patentowy (VPI). Jest to międzynarodowa organizacja założona przez cztery kraje Grupy Wyszehradzkiej</p>

Procedura międzynarodowa

– Republikę Czeską, Rzeczpospolitą Polską, Republikę Słowacką i Węgry. VPI, podobnie jak Europejski Urząd Patentowy, działa jako Międzynarodowy Organ Poszukiwań i Międzynarodowy Organ Badań Wstępnych. Zadania związane z przeprowadzeniem międzynarodowego poszukiwania oraz międzynarodowego badania wstępnego wykonują krajowe urzędy państw członkowskich VPI – każdy urząd dla podmiotów z własnego kraju, umożliwiając tym samym prowadzenie procedury w języku krajowym państwa członkowskiego. Wybierając VPI polscy zgłaszający uzyskują więc możliwość wniesienia zgłoszenia międzynarodowego do Urzędu Patentowego RP w języku polskim, przy czym zgłaszający będzie zobowiązany do dostarczenia tłumaczenia na jeden z 10 języków publikacji wskazanych w Regulaminie PCT w ciągu 14 miesięcy od daty pierwszeństwa.

Opracowanie:

*Aneta Stuleblak
Anna Zalewska*

Opracowanie graficzne:

Marek Sikorski

© Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2018

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
al. Niepodległości 188/192
00-950 Warszawa

Publikacja bezpłatna
ISBN 978-83-65470-48-5

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
al. Niepodległości 188/192
00-950 Warszawa
Centrum Informacji o Ochronie Własności Przemysłowej
– Infolinia: +48 22 579 05 55
Fax: 22 579 00 01
www.uprp.pl

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej jest centralnym organem administracji rządowej, powołanym do udzielania praw wyłącznych na wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, oznaczenia geograficzne, topografie układów scalonych oraz do prowadzenia rejestrów udzielonych patentów, praw ochronnych i praw z rejestracji. Ponadto Urząd gromadzi i udostępnia dokumentację i literaturę patentową, a także promuje wiedzę z dziedziny własności przemysłowej.

Publikacja bezpłatna
ISBN 978-83-65470-48-5

WSTĘP

Rozwój zdolności do kreowania nowych rozwiązań i produktów wymaga skutecznej ochrony praw do wartości niematerialnych, w tym takich jak wzory użytkowe, które cechują się także użytecznością, poprawą czy usprawnieniem istniejących już rozwiązań. Korzystając z systemu ochrony własności przemysłowej, twórcy chronionych rozwiązań oraz przedsiębiorcy zyskują bezpieczeństwo prawne niezbędne dla skutecznej komercjalizacji innowacji technicznych. Ochrona wzorów użytkowych przyczynia się do wzrostu konkurencyjności oraz lepszego wykorzystania potencjału podmiotów rynkowych. Tworzenie rozwiązań technicznych obejmujące zarówno wynalazki, jak i wzory użytkowe ma więc podstawowe znaczenie dla rozwoju wszystkich dziedzin techniki i gospodarki oraz stymuluje działalność naukowo-badawczą.

Właściwa ochrona wzorów użytkowych ma znaczenie dla uzyskania przewagi rynkowej, silniejszej pozycji na rynku, sukcesu komercyjnego, renomy przedsiębiorstwa, a także jego wartości rynkowej. Istotne znaczenie dla przedsiębiorstw ma posiadanie prawa wyłącznego, w tym w postaci prawa ochronnego na wzór użytkowy. Mając taką ochronę przedsiębiorca zyskuje, oprócz silniejszej pozycji na rynku i przewagi nad konkurencją, także wyższe dochody lub zwrot nakładów inwestycyjnych czy dochód z udzielonej innym podmiotom licencji (opłata licencyjna) lub przeniesienia praw.

Prawo ochronne na wzór użytkowy daje uprawnionemu wyłączone prawo do zarobkowego lub zawodowego korzystania z chronionego rozwiązania, dzięki czemu można zakazać podmiotom trzecim bezprawnego wykorzystania wzoru użytkowego. Prawo ochronne jest niezbędne do podjęcia działań przeciwko podmiotom naruszającym prawo wyłączne. Roszczenia z tytułu naruszenia prawa wyłącznego są dochodzone na drodze cywilnoprawnej, a właściwymi do rozpatrywania spraw o naruszenie są w Polsce sądy powszechne.

Posiadanie prawa ochronnego na wzór użytkowy przesądza o pozytywnym wizerunku przedsiębiorstwa i jest postrzegane jako wyraz wysokiego poziomu doświadczenia, specjalizacji i zdolności technologicznej. Taki potencjał jest także pomocny przy pozyskiwaniu funduszy, wyszukiwaniu partnerów biznesowych czy inwestorów.

Dla osiągnięcia sukcesu gospodarczego przejawiającego się m.in. w komercyjnym wykorzystaniu nowych produktów i technologii niezwykle istotne jest zapewnienie ochrony swojej własności intelektualnej, w szczególności własności przemysłowej.

Dla ochrony wzoru użytkowego na terytorium naszego kraju konieczne jest dokonanie jego zgłoszenia w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzyskanie prawa ochronnego, co wymaga zachowania szczególnej formy przygotowania dokumentacji zgłoszeniowej oraz spełnienia sformalizowanej i zestandaryzowanej procedury badania mającego na celu udzielenie ochrony na zgłoszony wzór. Informacje zawarte w broszurze przybliżają procedurę zgłaszania oraz warunki udzielenia prawa ochronnego na wzór użytkowy – na poziomie krajowym – przez Urząd Patentowy RP.

Opracowanie:

*Aneta Stuleblak
Anna Zalewska*

Opracowanie graficzne:

Marek Sikorski

© Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2018

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
al. Niepodległości 188/192
00-950 Warszawa

Publikacja bezpłatna
ISBN 978-83-65470-48-5